

Handläggare
Stefan Karlsson
070 – 764 88 21

Till
Stockholms stadsbyggnadskontor
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
Att: Martina Norrman

Yttrande om underlag för behovsbedömning för detaljplan, Skeppsholmsviken 6 m.fl. Gröna Lund, Djurgården, Stockholms stad

Storstockholms brandförsvär (SSBF) har av stadsbyggnadskontoret (SBK) fått möjlighet till yttrande avseende rubricerat ärende. Detta yttrande behandlar hantering av olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsatser. Olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsats ska beaktas i planprocessen för att tillgodose krav på hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Olycksrisker är dessutom att betrakta som en olägenhet enligt miljöbalken (SFS 1998:808) och ska beaktas i behovsbedömningar för planer och program samt eventuella miljökonsekvensbeskrivningar (MKB).

Hantering av olycksrisker¹

När ett planärende inkommer som remiss för första gången till SSBF utförs en övergripande riskidentifiering avseende olycksrisker inom planområdet och i dess närhet. Denna riskidentifiering utgår ifrån de databaser² SSBF har till förfogande samt den lokalkännedom SSBF har kring området. Följande typer av olycksrisker har SSBF beaktat vid denna riskidentifiering:

- Transport av farligt gods (väg/järnväg)
- Riskfylld verksamhet³
- Spårbunden trafik
- Översvämning
- Suicidrisk

¹ Vad gäller termer och definitioner gällande riskhantering utgår SSBF från SS-ISO 31000:2009, Riskhantering – Principer och riktlinjer.

² SSBF:s databaser IKAROS och HELIOS samt Länsstyrelsens GIS-databas (tillgänglig via internet), utdrag 2016-06-28

³ Med riskfylld verksamhet menas verksamheter som innefattas av lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:381), lag om skydd mot olyckor 2 kap, 4§ (SFS 2003:779) eller verksamheter som hanterar större mängder brandfarliga eller explosiva varor enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (SFS 2010:1011).

Utifrån riskidentifieringen har SSBF funnit ett antal riskkällor som bedöms kunna påverka risknivån inom planområdet. Dessa är följande och kommer att kommenteras var för sig i texten nedan:

- Hantering av brandfarlig vara
- Spårbunden trafik
- Översvämning
- Påseglingsrisk

I övrigt har SSBF ingen kännedom om några ytterligare riskkällor i närheten till aktuellt planområde som bedöms kunna påverka planområdet i sådan omfattning att de behöver utredas vidare.

Hantering av brandfarlig vara

SSBF har kännedom om en panncentral inom planområdet som samägs av Fortum Värme AB och Stockholms stad. Denna panncentral har enligt SSBF:s underlag förvaring av brandfarlig vätska klass 3 i en cistern under mark. Verksamheten är ej tillståndspliktig men kan ändå förvara upp till och med 50 m³ brandfarlig vätska klass 3. Den aktuella mängden är ej känd av brandförsvaret. Det bedöms dock som troligt att det till denna panncentral regelbundet går transporter med brandfarlig vara klass 3. Detta utgör en olycksrisk, framförallt i lossningsskedet, vilket bör utredas närmare i samråd med Fortum Värme AB och Stockholms stad.

Spårbunden trafik

Länsstyrelsen⁴ rekommenderar en bebyggelsefri zon om 25 meter från järnväg. Skyddsavståndet från järnväg avser bland annat risker förknippat med avåkningar samt urspårning. Spårvagnen går förbi planområdet på ett avstånd som understiger de 25 meter som Länsstyrelsen rekommenderar. I området är dock hastigheten så pass låg att brandförsvaret bedömer att risken som detta utgör inte behöver utredas vidare.

Översvämning

Enligt Länsstyrelsens översvämningsskartering⁵ ligger delar av planområdet inom ett område där risk för översvämning föreligger. Lägsta grundläggningsnivå, med hänsyn till översvämningsskarteringen, bör säkerställas i samråd med Länsstyrelsen vid nyexploatering med aktuell bebyggelsestyp.

Påseglingsrisk

Den bebyggelse som planeras utmed vattnet ser ut att ligga riskutsatt för påsegling av båtar/fartyg. SSBF anser att risken för påsegling och eventuella konsekvensreducerande åtgärder behöver utredas i planarbetet.

---

⁴ Riskhänsyn vid nybebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer. Rapport 2000:1, Länsstyrelsen i Stockholms län.

⁵ Länsstyrelsens översvämningsskartering kan åskådliggöras i deras GIS-databas: <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/>

SSBF:s kommentar gällande befarad risknivå

Med hänsyn till de riskkällor som förekommer inom planområdet och att en hög persontäthet kan förväntas rekommenderar SSBF att en detaljerad riskbedömning utförs inom ramen för denna detaljplan. SSBF rekommenderar att konsultstöd av sakkunnig upphandlas för att ta fram denna riskbedömning. SSBF hjälper gärna till med att precisera vad en sådan riskbedömning bör innehålla samt dess detaljnivå.

Möjlighet till räddningsinsatser

Framkomlighet, tillgänglighet och tillgång till brandvatten vid händelse av en räddningsinsats måste beaktas i det fortsatta planarbetet och i projekteringen.

Framkomlighet/Tillgänglighet

I samband med släckinsats måste framkomlighet till byggnader för SSBF:s räddningsfordon beaktas. Enligt Boverkets byggregler⁶ bör avståndet mellan körbar väg och byggnadens angreppspunkt för räddningsinsats inte överstiga 50 meter. Med angreppspunkt för räddningsinsats menas entréer/tillträdesvägar till byggnadens olika delar. Detta är i grunden en projekteringsfråga, men den bör möjliggöras i plan.

För att SSBF:s fordon ska kunna framföras krävs normalt BK2-väg. Ibland behöver så kallade räddningsvägar upprättas för att räddningstjänstens fordon ska kunna nå fram till byggnader. I SSBF:s vägledningsdokument VL2014-09⁷ beskrivs de förutsättningar som krävs för en räddningsväg.

Om ett garage under jord etableras inom området bör det tas hänsyn till om garaget avses vara körbart för tyngre räddningsfordon. Med hänsyn till garagets placering kan det bli nödvändigt att garaget är körbart för att framkomlighet till bebyggelsen ska vara fullgod. Om garaget inte avses vara körbart, och framkomlighet ändå kan tillgodoses, krävs att detta markeras – antingen genom tydlig skyltning alternativt att räddningsfordon hindras att köra över garaget.

Stegutrymning/Åtkomlighet

Enligt tillgängligt underlag bedömer SSBF det som möjligt att räddningstjänstens utrustning kommer nyttjas vid alternativ utrymning från den planerade bebyggelsen. Om så är fallet bör det i planprocessen säkerställas att framkomlighet och åtkomlighet för SSBF:s stegutrustning är möjlig. Detta kräver även att uppställningsplatser för höjdfordon eller bärbara stegar anordnas. SSBF:s möjligheter att hjälpa till vid stegutrymning beskrivs närmare i vägledningsdokument VL2014-09⁸.

⁶ BBR 22, BFS 2011:6 med ändringar till och med BFS 2015:3

⁷ VL-2014-09 Utrymning via räddningstjänstens utrustning, kan laddas ned via internet: <http://www.storstockholm.brand.se/dokumentcenter/vagledningsdokument>

⁸ VL-2014-09 Utrymning via räddningstjänstens utrustning, kan laddas ned via internet: <http://www.storstockholm.brand.se/dokumentcenter/vagledningsdokument>

Brandvatten

Vid planering av ny bebyggelse behöver hänsyn tas till tillgång av brandvatten. SSBF anser att behovet av nya brandposter vid området bör ses över inom ramen för planen. För ett konventionellt brandpostsystem rekommenderar SSBF ett avstånd om 75 meter från brandpost till uppställningsplats för räddningsfordon, dvs. 150 meter mellan två brandposter. Mer information om SSBF:s syn gällande brandvatten finns i vägledningsdokument VL 2014-12⁹.

Övrigt

SSBF rekommenderar fortsatt samverkan kring riskfrågorna om det finns osäkerhet i hur ovanstående yttrande ska beaktas i resterande del av planprocessen.

Underlag för yttrande

Som underlag för yttrandet har SSBF tagit del av följande handlingar:

- *Projektbeskrivning inför planläggning av fastigheten Skeppsholmsviken 6 m.fl., Gröna Lund, i stadsdelen Djurgården. Stadsbyggnadskontoret, Planavdelningen. 2016-05-09.*

Intern kvalitetssäkring

Detta yttrande har granskats internt av annan handläggare inom SSBF. Internkontrollant för detta yttrande är Daniel Olsson, Brandingenjör.

Storstockholms brandförsvär

Stefan Karlsson

Brandingenjör och civilingenjör i riskhantering

---

⁹ VL-2014-12 Brandvatten, kan laddas ned via internet:
<http://www.storstockholm.brand.se/dokumentcenter/vagledningsdokument>